

Тема. Обробка народної інструментальної музики.

Мета: Ознайомити з прикладами обробок народного танцю в інструментальному творі та опері, навчити порівнювати народні та професійні музичні твори, знаходити спільні та відмінні риси між народною танцювальною музикою та інструментальним твором, ознайомити з творчістю композитора А. Хачатуряна.

Розвивати вміння учнів уважно слухати музику та знаходити на слух спільні та відмінні риси між народними і професійними творами, прослідковувати градацію музичного образу, надавати характеристику засобам музичної виразності, що допомогли змінити мелодію народного танцю, розвивати вміння порівнювати однакові жанри в творчості різних композиторів, розвивати вміння виконувати музично-ритмічний супровід до пісні. Виховувати інтерес до творчості вірменських композиторів, інтерес до музичних народних і професійних творів, повагу до творчості відомих композиторів і виконавців.

Хід уроку:

1. Організаційний момент. Музичне привітання.

2. Актуалізація опорних знань.

- У чому полягає обробка народної пісні? Розкажіть про особливості цього процесу.
- Які сучасні обробки народних пісень ви знаєте? Наведіть приклади.
- Назвіть імена композиторів, які займалися обробкою народної музики.

3. Мотивація до навчання. Повідомлення теми уроку.

Сьогодні я запрошую вас у подорож до Вірменії. Тут ми послухаємо чудову народну інструментальну музику.

4. Вивчення нового матеріалу.

Ми мандруємо у південну частину Закавказзя, де і розташована Вірменія.

Серед пам'яток культури Вірменії — старовинні фрески, керамічні вироби з розписом і гравюрою, чудові християнські базиліки. А скільки діячів культури прославляли цей край!

ЦІКАВА ПОДОРОЖ ДО ВІРМЕНІЇ

Робота з ілюстраціями: пейзажі Вірменії, ілюстрації народних свят.

Знайомство з творчістю композитора А.Хачатуряна.

Арам Ілліч Хачатурян – відомий вірменський композитор, диригент, педагог. Серед його творів – балети «Гаяне», «Спартак», симфонії, поеми, увертюри, твори для духових інструментів і вокальні композиції.

Балет «Гаяне», написаний на лібрето Б.Плетньова, - один із кращих творів А.Хачатуряна. На основі музики балету композитор зробив три інструментальні сюїти.

Музичний словничок.

Лезгинка – народний танець, поширений серед народів Кавказу. Музичний розмір – 6/8, інколи 2/4, темп швидкий.

Виконується як сольний чоловічий танець, а також у парі з жінкою. Танцюристи, наче змагаючись, демонструють віртуозність, виправність, спритність і невтомність. Лезгинка стала візитною картою будь-якого кавказця, виразом душі горянина, його темпераменту і характеру.

Музичне сприймання А.Хачатурян Лезгинка з балету «Гаяне» у виконанні Лондонського симфонічного оркестру (1976 р., диригент А. Хачатурян) <https://youtu.be/qfGNASPfhEw> .

СУЧАСНИЙ БРЕЙК ПРОТИ НАРОДНОЇ ЛЕЗГІНКИ:) <https://youtu.be/6iyfhppPeJU> .

Аналіз музичних творів.

- Поділіться своїми враженнями від музики лезгинки.
- Розкажіть про характер музики.
- У чому особливість звучання музики лезгинки. Охарактеризуйте їхній тембр.
- Які засоби музичної виразності дозволили створити музичний образ танцю?
- Чи сподобався вам танець?
- Розкажіть про ритмічні характеристики та засоби музичної виразності народного танцю.
- У чому унікальність сучасної обробки танцю та які характерні риси його ритму?.

Музичний словничок

Традиційна обробка народної інструментальної музики – це видозмінювання народного музичного твору (народного танцю, народної мелодії) шляхом гармонізації, аранжування або транскрипції.

Музичні інструменти Вірменії.

До найвідоміших музичних інструментів Вірменії відносяться дхол (ударний музичний

інструмент)

зурна (язичковий дерев'яний духовий інструмент)

та дудук (духовий інструмент, який виробляється виключно з деревини абрикоса і має неповторний тембр).

Музичне сприймання.

Вірменська народна пісня у виконанні Дж. Гаспаряна (дудук) саундтрек до фільму "Гладіатор"
<https://youtu.be/In7AyWpj2mk> , <https://youtu.be/jJalkQFt55E> .

Фізкультхвилинка <https://www.youtube.com/watch?v=MpH1VRCKMik> .

Поспівка. Вправи для розвитку музичного слуху та голосу
<https://www.youtube.com/watch?v=MksnQLiqAPc> .

Виконання пісні «Одна калина» слова В.Куровського, музика Р.Квінти
<https://youtu.be/xZHyRYb1NIA> .

3. Підсумок уроку

Узагальнення вивченого матеріалу. Рефлексія.

- Що являє собою традиційна обробка народної інструментальної музики?
- Що таке лезгинка?
- Які композитори створили обробку мелодії лезгинки?
- Що вам відомо про А.Хачатуряна?
- Які народні вірменські інструменти вам запам'яталися?

Домашнє завдання.

Вивчити пісню «Одна калина» та дати відповіді на 5 тестових запитань нижче (письмово в зошиті). Роботу сфотографуйте та надішліть на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com.

Запитання 1

1.Що являє собою традиційна обробка народної інструментальної музики?

варіанти відповідей

- ☐ це видозмінення народної пісні за допомогою специфічних музичних прийомів.
- ☐ це видозмінювання народно го музичного твору (народного танцю, народної мелодії) шляхом гармонізації, аранжування або транскрипції.
- ☐ це обробка творів народної музики (пісень, танців тощо) шляхом зміни деяких засобів виразності та додавання нових фрагментів музичного твору за допомогою специфічних музичних прийомів.

Запитання 2

2. А.Хачатурян - композитор

варіанти відповідей

- ☐ вірменський
- ☐ грузинський
- ☐ азербайджанський

Запитання 3

3. Народний танець, поширений серед народів Кавказу.

варіанти відповідей

- ☐ гопак
- ☐ лезгинка
- ☐ кабардинка

6. Назви вірменські народні інструменти

варіанти відповідей

☐ дхол, зурна, дудук

☒ дудук, сопілка, скрипка

☐ зурна, пандури, бандура

4.

7. З якого дерева роблять духовий інструмент- дудук:

варіанти відповідей

☐ вишня

☐ персик

☐ абрикос

☐ слива

5.